

საერთო მაყალი

გზაღლება თუ არა გათქმულება
ირაკლი ლარიბაშვილის ნინაღვაში?

ირაკლი ლარიბაშვილი

„ეჭვმიტანილია“

და შეიძლება მალე

„უსამშობლოთა

პოლიტგაერთიანებამ“

მძიმე ბრალდებები

ნაუყენოს

თემა „ერთობლივობა“

„ვარდისფერი ოცნების“ მაძიებელი და მიტირებული სოხუმი ათებში იცხოვრობენიერ ქვეყანაში, იყო დამსახურებულად ცნობილი და მსოფლიოს გააცნო შენი ერის ტკიფილი - ეს დიდი სამსახურია.

„მულტიმედიალურ და ბისექსუალურ, უტოპიურ და გლობალიზებულ ეპოქაში, არჩევანის გარეშე ან პირიქით მიზანმიმართულად მოხვდერილი პირდაპირი ვიყავი: კლიშე-ამწყდარი ხელოვნება განუსაზღვრელი სადაც არაფრეს ჩაუვლია უკვალოდ, რამაც ასე გაუცრუა იმედები წინა თაობას, გადარჩენის ინსტიქტისთვის გამოვნილი რეფლექსით და პლასტიკით, სადაც არც რეტროგრადობის ემინათ და არც სუსტ არტს იწუნებენ“ ამბობს ანდრო ვეძუა, რომელსაც ასე ახასიათებს პრესაში: თავისუფლების ფუფუნების გაცნობიერებამ უნისონში ვიზრირებულმა ნერვებმა, ველურ ცხოველებზე სიმეტრიულად მიწყობილმა ბეჭვმა, მილიარდობით ასო

ციციას ერთ ბიჭში დაუდო დასაბამი, რომელმაც შავი ზღვის სერფინგის ასოციით მუზეუმებში დაცული ქანდაკებებით, სერიული გამოფენებით, ინტერნაციონალური იმიჯით, იმის დავიწყებით რაც იყო და თავისებური ლიტერა-

მართლობის მიმართ, რომელსაც სჩადის ცივილური სამყაროს ერთი ნაწილი და მეორის მიმართ და რომლის მსხვერპლია უამრავი სიცოცხლე და ადამიანური კეთილდღეობა.

ომი. უსახელო ქუჩა. პატარა ბიჭის მიერ სოხუმიდან აფრინილი ბოლო თვითმშრინავით დატოვებული სოხუმი. ის არ მონაწილეობს საჯუთარი მომავლის დაგენერაციისთვის გაქრა, მართლა გაქრა, ის

ხატვაა, ხვალ შეიძლება ის იყოს კინო, ტექსტი, ინსტალაცია...“

გაზრდები ასევე წერენ: ანდროს კონსტრუქცია თოჯინების სახლებს ჰგავს, სადაც სიცოცხლე დასრულებულია და დუმილს დაუსადგურება. მხატვრმა პირადი მეხსიერებით და ფოტოებით შექმნა ქვეყანა, რომელიც მისოვის გაქრა. მართლა გაქრა, ის

ვარს და დიდ ხელოვანს რომლის დიდ და ცნობილ ოჯახთან ბევრი რამ მაკავშირებდა ჩემს იმ წარსულში, რომელიც ასე უმოწყალოდ წაიშალა ამჟეყნაზე და მხოლოდ სიზმრებში, მოგონებებში და ოცნებებში დაგვრჩა, როგორც დიდი ხელოვანებს, ასევე აფხაზეთის უბრალო მოქალაქეებს და ყველა თან დავატარებთ.

თურმე, არაფრერი მცოდნა ნიჭიერი ამ მხატვრის დამსახურების შესახებ. ქალაქის საუკეთესო და პრესტიულ მუზეუმში მოწყობილმა გამოფენამ ჩემზე წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა, რადგან სრულიად მოულოდნელად მოვხვდი წლების განმავლობაში ნალოლიავგე „ვარდისფერი ოცნებაში“ - ჩემს უსაყვარლეს მინი-ქალაქში, რომელის განსაკუთრებული სილამაზე ასე მძაფრად იგრძნიბა, მაგრამ სიცოცხლე პლია, ის დასაბამს აძლევს ბეჭვნიერებას - სწორედ ეს

ვითაა აფხაზეთიდან დევნილების ბედნიერებას მოკლებული სიცოხლე და მაინც შევენიერია, რადგან როგორი მძიმეც უნდა იყოს, ცხოვრება, რომელიც გრძელდება - შევენიერია... ახალი სახეები ახალი იღებით ახალ მწვერვალებს იყრიბენ და ალბათ, უფრო გონიერ საზოგადოებას შექმნიან სადაც მტრობა და თვალთმაქობა არ იძატონებს.

ანდრო ვეჯუა შვილია ცნობილი ვოვა ვეჯუასი, რომელიც საუკთარი ეროვნულობის გამო აფხაზეთში გაღვივებულ შეუღლს პირველი ემსხვერპლა, რადგან ამოძრავებდა იღეა აფხაზ ძმებთან დაპირისპირება ქართველებისთვის, მაგრამ საბჭოთა დამანგრეველი მანქნა, მისი განხორცილების სასულებას არ იძლევიდა, თორებ ეს ომი არც ქართველს სწირდებოდა და არც აფხაზს, და ვისაც სჭირდებოდა სწორედ მან მოიგო, ჩემე ორივებ დაკარგება ბევრი რამ, მათ შორის უმოწყალოდ გავწირეთ ყველაზე ძვირფასი - საუკუნეებით ნაშენები ინტენციონალური თანაცხოვრების კულტურა იყო.

ანდრო ვეჯუას გამოფენაზე ექსპონირებული ნიმუშებზე ბევრს წერენ და არ შეიძლება არ დაეთანხმო, რომ ის აწმუნები გამქრალი წარსულის რეანიმაციას ახდენს, სადაც იგრძ-

ეართული ნიჭის მორიგე გაბრიელი

საუკუნეში თავისი ისტორია
შექმნა...

ვენეციის ინტერნაციონალური გამოფენა „ბიენალე“ მთლიან საუკეთესოებს უყრის თავს და შორის არის ქართველი მხატვარი ანდრო გეგუა ეპროკაში 40 წლამდე ასაკის ხელოვანთა შორის ერთ-ერთი წარმატებული, ძვირადღირებული, ბევრი გალერეისთვის ხელმიუწვდომელი ხელოვანი, რომელიც მწვერვალამდე მივიდა პოლიტიზებული არტისტ და სოციალურ პრობლემებზე ყვირილით.

ანდრო გეგუას საგამოფენო პროექტს კრიტიკაშ „აფხაზეთი“ უწოდა, რადგან სოხუმის შენობების იმიტირებლი მაკეტებია წარმოდგენილი.

საბერძნოს საზოგადოება განსაკურებული ინტერესით ელდა აფხაზეთიდან დევნილ ახალგაზრდა მაგრამ უკვე საკამოდ წარმატებულ ხელოვანს, რომელის წარსული აფხაზეთთან, კერძოდ სოხუმთან არის დაკავშირებული და ანდრო გეგუას ამჟამად საბერძნეთს სტუმრობს. მისი ნამუშევრები ქალაქ ათენის ათენში ბენაკის მუზეუმის მთავარ საგამოფენო დარბაზშია გამოფენილი, სადაც ხელოვანებისმომატებულთა რიგები არ წყდება, ანდრო გეგუას ემოციური ნახატების გამო, რომელსაც ახასიათებენ, როგორც პროტესტი იმ უსა-

შეეიცარია ხდება მისი თავშეაფარი ქვეყანა. ბაზელში ხატვას ისტავლის... და საბოლოო გაღწყვეტილებას ღებულობს იმის კვალდაკვალ, თუ რისი კეთება სურს, რისი მოთხოვნილება აქვს: რეპორტიორების მიერ მისითვის დასმულ შეკითხვებზე პასუხები დაუჯერებელი ისტორიებითაა გაჯერებული, ხოლო აზრები პირადად მასვით ღრმა და განსაკუთრებულა, - იუწყებიან გაზეთები: „არ ვთვლი, რომ მხატვარი ვარ და აუცილებლად უნდა ეხატო, იდეა მოძღვის და სათქმელს გამოვხატავ, რითიც შემიძლია, დღეს

აღარ არსებობს იმ სახით რაც იყო, ხოლო მომავალი არ ჩანს...

ამ გამოფენის გახსნას ათენში განსაკუთრებული ინტერესით მოვალოდი ბერძნ ცოცხლო მშვენიერების არსში მოყვარულობა შორის ჩამდგარი, რაღაც ცნობილ მხატ-

წაგვართვა ომბა ჩვენ და ჩვენს ლამაზ ქალაქს.

მაგრამ ანდრო ვეკუამ შეძლო და განუმეორებელი ოსტატობით მოახერხა უსიცოცხლო მშვენიერების არსში წვდომა და მისი გადმოცემა. მის მიერ შექმნილი შენობები-

ნობა, ილუზიასთან გათამაშების დიდი ხელოვნება. ჩემთვის კი, გარდა მხატვრული ღირებულებისა, სხვა დატვირთვა-საც ატარებს, რადგან აქ უკვდავყოფილია ყველასგან მიტოვებული, თითქმის მივიწყებული ტკივილი - ჩვენი უსაყვარლესი სოხუმი, რომელსაც გულით ვატარებთ და სათუთად ვინახავთ.

ამასთან ანდრო ვეკუას ნამუშევრებში შესანიშნავად ჩანს ის საშინელება, რომელიც შეიძლება გამოიწვიოს პოლიტიკოსების შეცდომებმა, მათი მიზეზით, თუ რა შეიძლება დაემართოს ადამიანთა ერთ დროს ულამაზეს სამყოფელს, რომელიც სამყაროს ეკუთვნოდა... და ამის გაკეთება შეუძლებელია იმ თბილი თვალებისა და გმოხედვის გარეშე, რომელიც სულ ეხება, დიდი საიდუმლოს ინახავს და ამშენებს ადამიანს.

ეს გამოფენა ასე მესმის: მხოლოდ ღრმად მოაზროვნე სულიერად სუფთა ადამიანის შეუძლია მტრობით აქსებული გულების გასაღლობად ზმამაღლა ასეთი ფორმით გამოთქვას პროტესტი, აზრი იმ დანაშაულისთვის, რასაც კაცობრიობა დღემდე სჩედის.

შორინება შეგველია
ათენი, მარტი,
2014 წელი

იხილეთ „საერთო გაზეთი“
ინტერნეტში
www.saertogazeti.ge
შემოგვიერთლით FACEBOOK-ზე

საერთო გაზეთი